

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ
ΒΙΩΣΙΜΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

CONSUMELESS

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Co-funded by
the European Union

with4less.eu

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

CONSUMELESS

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Project Reference: 2023-1-MT01-KA220-ADU-000159589

Project Coordination: Energy and Water Agency (EWA, Malta)

Handbook Coordination: SVI.MED - EuroMediterranean Center for the Sustainable Development (Italy)

Handbook Edition: Make it Better - Association for Innovation & Social Economy (Portugal)

Edition: 01 (Μάρτιος 2024)

Information: <https://with4less.eu>

Project Partnership: [from left to right]: Μάλτα, Ιταλία, Τουρκία, Βουλγαρία, Ελλάδα, Πορτογαλία

Άδεια: Το Εγχειρίδιο Συμβούλου Consumeless © 2024 από τους Εταίρους του Έργου With4Less έχει αδειοδότηση Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0. Για να δείτε ένα αντίγραφο αυτής της άδειας, επισκεφτείτε <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ερμηνευτική ρήτρα: Οι ονομασίες και η παρουσίαση του υλικού σε αυτήν την έκδοση δεν υποδηλώνουν την έκφραση οποιασδήποτε γνώμης εκ μέρους των εταίρων του έργου σχετικά με τα αναφερόμενα θέματα, τις περιοχές ή τις ομάδες. Η αναφορά συγκεκριμένων οργανισμών, εταιρειών ή ορισμένων προϊόντων ή υπηρεσιών δεν υποδηλώνει ότι: α) οι εταίροι του έργου τις υποστηρίζουν ή τις προτείνουν έναντι άλλων παρόμοιας φύσης που δεν αναφέρονται· β) αυτοί οι οργανισμοί, οι εταιρείες, τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες υποστηρίζουν την παρούσα έκδοση, το έργο ή τους εταίρους του έργου. Το δημοσιευμένο υλικό διανέμεται χωρίς καμία εγγύηση, είτε ρητή είτε σιωπηρή. Η ευθύνη για την ερμηνεία και τη χρήση του υλικού βαρύνει τον αναγνώστη. Σε καμία περίπτωση οι εταίροι του έργου ή το έργο δεν φέρουν ευθύνη για ζημιές που προκύπτουν από τη χρήση του. Σύμφωνα με τους όρους αυτής της άδειας, οι χρήστες πρέπει να αποδίδουν τα εύσημα στους συγγραφείς. Επιτρέπεται στους χρήστες να διανέμουν, να προσαρμόζουν και να αναπτύξουν έργα βασισμένα στο παρόν υλικό σε οποιαδήποτε μέσο ή μορφή, μόνο για μη εμπορικούς σκοπούς. Εάν άλλοι τροποποιήσουν ή προσαρμόσουν το υλικό, πρέπει να το αδειοδοτήσουν με τους ίδιους όρους. Σε οποιαδήποτε χρήση αυτού του έργου, δεν πρέπει να υπάρχει καμία ένδειξη ότι το έργο ή οι εταίροι υποστηρίζουν οποιονδήποτε συγκεκριμένο οργανισμό, προϊόντα ή υπηρεσίες.

© 2024 WITH4LESS - WITH YOU WE CAN DO MORE FOR LESS

Το WITH4LESS είναι ένα έργο που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ Εκπαίδευση Ενηλίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρούσα έκδοση αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση μπορεί να γίνει από τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν.

Co-funded by
the European Union

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ Πρόλογος	01
WITH4LESS Σχετικά με Έργο	02
Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ CONSUMELESS Οι αξίες και η συνεισφορά τους	03
ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ CONSUMELESS Ποιος μπορεί να γίνει σύμβουλος, προφίλ και ομάδες στόχοι	04
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Συμβουλευτικές Δεξιότητες	05
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Στρατηγική για την ανάπτυξη συμβουλευτικών δεξιοτήτων	06
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ο ρόλος των τουριστικών επιχειρήσεων στη βιωσιμότητα	07
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ Ο ρόλος των τουριστών και των επισκεπτών στη βιωσιμότητα	09
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ο ρόλος των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και των αρμόδιων αρχών στη βιωσιμότητα	10
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ Αξιολόγηση των ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης για τον τομέα	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ Συστάσεις With4Less ανά τομέα; Πρότυπα επιτόπιας αξιολόγησης	15

Αυτό το έγγραφο παρέχει ένα μοναδικό σύνολο οδηγιών για τους Σύμβουλους ConsumeLess, με συστάσεις σχετικά με περιβαλλοντικά βιώσιμες αρχές και πρακτικές που προσαρμόζονται σε διάφορους παρόχους υπηρεσιών του τουριστικού κλάδου. Αυτοί περιλαμβάνουν ξενοδοχεία, και γενικότερα τουριστικά καταλύματα, καταστήματα φαγητού και ποτού, καταστήματα με τουριστικά είδη και χειροτεχνήματα, θέρετρα και άλλους.

Οι συστάσεις σε αυτό το έγγραφο στοχεύουν στη διευκόλυνση μιας συλλογικής προσπάθειας για τη μείωση της σπατάλης ενέργειας και νερού και την ελαχιστοποίηση της παραγωγής αποβλήτων σε όλο το φάσμα των τουριστικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, προωθούν τη χρήση βιολογικών και πιστοποιημένων προϊόντων, καθώς και την υιοθέτηση μιας ενιαίας περιβαλλοντικής στάσης μέσω της επικοινωνίας και του marketing.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

WITH

LESS

Co-funded by
the European Union

WITH LESS?

Το WITH4LESS αποσκοπεί στη δημιουργία μιας νέας κοινότητας εντός της αλυσίδας του τουρισμού, προωθώντας την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στους πελάτες, στους τουρίστες, στις πολύ μικρές και τις ΜΜΕ επιχειρήσεις και τους δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών. Ο στόχος είναι να συμμετάσχουν ενεργά στην πράσινη μετάβαση μέσω απλών αλλά αποτελεσματικών ενεργειών, εμπλουτίζοντας τη γνώση και παρέχοντας πρόσβαση σε πρακτικές λύσεις και εργαλεία.

Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης των βασικών πόρων, όπως το νερό και η ενέργεια, στη μείωση των αποβλήτων και στην προώθηση της βιώσιμης συμπεριφοράς σε όλο το φάσμα τουριστικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνοντας τόσο τους παρόχους υπηρεσιών όσο και τους πελάτες.

Μέσω της παραγωγής υπεύθυνων και βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, η κοινότητα συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση μιας κυκλικής και πράσινης οικονομίας, διαδραματίζοντας ουσιαστικό ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Αυτοί οι νέοι παράγοντες αποτελούν τους Σύμβουλους του Βιώσιμου Τουρισμού (ConsumeLess Advisors).

Το όνομα αυτό προέρχεται από ένα προηγούμενο έργο (ConsumeLess - χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα Interreg MED 14/20). Το έργο ConsumeLess ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία δίνοντας στους εταίρους (που προήλθαν από 9 διαφορετικές χώρες) τη δυνατότητα να καθορίσουν και να δοκιμάσουν απλές πρακτικές για τη βελτίωση της διαχείρισης των πόρων.

Αυτό ισχύει κυρίως για τους παρόχους υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού και βοήθησε να εντοπιστεί ένα κενό στην αλυσίδα αξίας του τουρισμού προκειμένου να προχωρήσουμε προς μια πράσινη μετάβαση.

Στην ΕΕ, η πλειονότητα των παρόχων υπηρεσιών στους τουριστικούς προορισμούς απαρτίζεται από μικρές τοπικές επιχειρήσεις. [...] Στο μέλλον, οι τοπικές κοινότητες μπορούν να γίνουν κομβικός πρωταγωνιστής της μετάβασης προς τον βιώσιμο τουρισμό μέσω της κοινωνικής οικονομίας" [Transition Pathway for Tourism, 2022, της ης Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ωστόσο, δεν είναι εύκολο για τα θεσμικά όργανα να προσεγγίσουν και να υποστηρίξουν έναν μεγάλο αριθμό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων προς την πράσινη μετάβαση.

Πράγματι, το ίδιο έγγραφο αναφέρει "(...) Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, μέσω κοινοτικών συνεταιρισμών ή άλλων μορφών ΜΜΕ, στις οποίες οι τοπικοί φορείς της εφοδιαστικής αλυσίδας των τουριστικών υπηρεσιών εμπλέκονται στην κατοχύρωση κοινών πόρων (προώθηση του προορισμού, συντονισμός μεταξύ των τουριστικών εγκαταστάσεων, σχεδιασμός έλεγχος από κοινού των πλατφορμών των ηλεκτρονικών κρατήσεων). Κατά τη διαδικασία συνδιαμόρφωσης μιας διαδρομής μετάβασης στον τουρισμό, οι ενδιαφερόμενοι επισήμαναν ότι οι μικρές επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν αρκετές προκλήσεις στο να εμπλακούν στη διττή μετάβαση, όπως την έλλειψη γνώσης για υπάρχουσες καλές πρακτικές και την πρόσβαση σε εργαλεία για να τις εφαρμόσουν".

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα για το έργο WITH4LESS και πώς να γίνετε Σύμβουλος του Βιώσιμου Τουρισμού ConsumeLess στο: with4less.eu

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ CONSUMELESS

Οι περισσότεροι άνθρωποι επιθυμούν μια άνετη ζωή χωρίς να προκαλούν βλάβη σε κανέναν ή οτιδήποτε, ειδικά όταν βρίσκονται σε διακοπές. Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι πως έχουμε όλοι ένα προσωπικό αποτύπωμα και η περισσότερη από τη συμπεριφορά μας είναι αυτό που η κοινωνία θεωρεί 'φυσιολογικό'. Αυτή η συμπεριφορά μας έχει οδηγήσει σε μια περιβαλλοντική κρίση που ξεφεύγει από κάθε έλεγχο. Η «πεπατημένη», δεν αποτελεί αποδεκτή λύση.

Γι' αυτό απαιτείται να είμαστε εξαιρετικά κριτικοί σχετικά με τον τρόπο που συμπεριφερόμαστε, τόσο στην προσωπική μας ζωή όσο και στην εργασία μας. Συχνά, η διαφορά μπορεί να προκύψει με απλές πράξεις, αλλά συχνά δεν έχουμε τον χρόνο να τις μάθουμε και να καταλάβουμε πώς να τις εφαρμόσουμε στην εργασία μας. Ή όταν βρισκόμαστε σε διακοπές, δεν θέλουμε το άγχος της αναζήτησης των καλύτερων επιλογών.

Σε αυτό το πλαίσιο και λόγω πολλών εμποδίων, η τουριστική κοινότητα αντιμετωπίζει ιστορικά πολλές δυσκολίες που την οδηγούν στο να αισθάνεται πως μόλις μπορεί να συμβάλει στην αλλαγή (στην πραγματικότητα αντιστοιχούν στο 8% των παγκόσμιων εκπομπών άνθρακα). αΩς αποτέλεσμα, οι περισσότεροι αναθέτουν την ευθύνη για τη βιωσιμότητα κυρίως στις κυβερνήσεις, τους ειδικούς και τα ιδρύματα που ειδικεύονται στον τομέα.

Ειδικά σε μικρές ή πιο περιφερειακές κοινότητες, σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές (που, εξαιτίας των πανδημιών, έχουν καταταχθεί υψηλά στις προτιμήσεις των τουριστικών προορισμών), τα εμπόδια μπορούν να επισημανθούν ως «δυσκολίες» ή «έλλειψη γνώσεων» σχετικά με το πώς να εφαρμοστεί η βιωσιμότητα, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής ή διατήρηση των φυσικών πόρων. Είναι, λοιπόν, απαραίτητο να δοθεί προτεραιότητα σε στρατηγικές που θα αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και θα προωθήσουν την "περιβαλλοντική" παιδεία

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν αποτελεσματικοί και απλοί τρόποι που ο καθένας, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό του, τον τομέα του ή τα προσόντα του, μπορεί να μάθει για να προσαρμοστεί και να γίνει μέρος της απαραίτητης αλλαγής. Γι' αυτό, χρειάζεται να παρουσιαστούν προσιτά, απλά αλλά αποτελεσματικά εργαλεία, πρακτικές και οδηγίες (που να απαντούν στο τι και το πώς) ώστε να ανταποκριθούν σε αυτές τις ανάγκες. Το μοντέλο ConsumeLess, στο πλαίσιο του υπάρχοντος ευρωπαϊκού μοντέλου για τον βιώσιμο τουρισμό, έχει αποδείξει ότι ένας προορισμός είναι πρώτα απ' όλα μια κοινότητα και ότι η μετάβαση αποτελεί το άθροισμα των μοναδικών και απλών ενεργειών κάθε παράγοντα, συμπεριλαμβανομένων των τουριστικών εγκαταστάσεων. Γι' αυτό, εντοπίσαμε μια ευκαιρία στο πλαίσιο της υποβολής των προτάσεων Erasmus για την ανάπτυξη ενός νέου τουριστικού στελέχους και τη διεύρυνση του αντίκτυπου αυτών των γνώσεων και της εξειδίκευσης.

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΘ ΕΔΩΞΑΝ ΕΜΠΝΕΥΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΤΟΥ WITH4LESS ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΥΝ ΕΝΑΝ ΝΕΟ ΦΟΡΕΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΕΥΡΥΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ.

Ο Σύμβουλος του Βιώσιμου Τουρισμού ConsumeLess, αποτελούμενος από μια ποικιλία εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προφίλ, θα υποστηρίξει τις ίδιες τις κοινότητες και τις σχετικές εγκαταστάσεις τους να κατανοήσουν πώς να γίνουν πιο βιώσιμες, ενώ θα εντάσσονται σε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο πράσινων προορισμών και μιας κοινότητας διεθνών συμβούλων

Η γνώση, η ικανότητα και η πρόσβαση σε πρακτικά εργαλεία ως μέσα για την καλύτερη διαχείριση των απαραίτητων πόρων (νερό και ενέργεια), για την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και για την προσφορά/χρήση πιο υπεύθυνων και βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, θα είναι εύκολα προσβάσιμες για όλους, ενώ οι Σύμβουλοι ConsumeLess θα προωθούν τα προγράμματα εκεί όπου τα ψηφιακά εργαλεία δεν μπορούν να φτάσουν.

ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ CONSUMELESS

Για να γίνετε Σύμβουλος ConsumeLess, δεν απαιτείται συγκεκριμένο επίπεδο προσόντων ή υπόβαθρο.

Τα προφίλ (ομάδες στόχοι) που αναφέρονται στα δεξιά, είναι απολύτως κατάλληλα για να γίνουν Σύμβουλοι ConsumeLess και να αρχίσουν να κάνουν τη διαφορά, χωρίς να αποτελούν μοναδική προϋπόθεση κριτηρίων της επιλεξιμότητας".

Για να αναλάβουν έναν τέτοιο συμβουλευτικό ρόλο, αυτές οι ομάδες θα πρέπει να επωφεληθούν από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, τα δίκτυα και τα εργαλεία του έργου With4Less (όπως το παρόν εγχειρίδιο και άλλα που μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο: www.with4less.eu):

- **ΑΝΕΡΓΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ.**
- **ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ, ΘΕΡΕΤΡΑ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΝΟΣΕΙΣ, ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ ΚΛΠ).**
- **ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ, Ή ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΜΕΛΕΤΟΥΝ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΤΗΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ, ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΑΤΕΙΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ.**
- **ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ, Ή ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΜΕΛΕΤΟΥΝ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ.**
- **ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ (ΔΗΜΟΙ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ - (ΔΜΟ), ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ).**
- **ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ, ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ.**
- **ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΣΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.**
- **ΝΕΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ (NEET*, Ή ΑΛΛΟΙ) ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ.**

ο όρος NEET, αποτελεί ακρωνύμιο των λέξεων "Not in Education, Employment, or Training", δηλαδή εκτός Εκπαίδευσης, Απασχόλησης ή Κατάρτισης. Είναι ένα άτομο που είναι ανενεργό επαγγελματικά και δεν παρακολουθεί εκπαίδευση ή επαγγελματική κατάρτιση.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας, ένας Σύμβουλος ConsumeLess λειτουργεί ως υποστηρικτής, βοηθώντας τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν περιβαλλοντικά βιώσιμες πρακτικές.

Οι Σύμβουλοι ConsumeLess διαθέτουν ένα εκτενές σύνολο δεξιοτήτων για την προώθηση περιβαλλοντικών πρακτικών.

Αναλυτικά, οι κύριες ικανότητες ενός Συμβούλου ConsumeLess είναι οι εξής:

- **ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΑΤΩΝ, ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΚΑΘΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΕΣ, ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΟΣΤΟΥΣ.**
- **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΝΑ ΠΡΟΨΘΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**
- **ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΥΝΕΙΔΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ.**
- **ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΓΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΠΟΥ ΠΡΟΑΓΟΥΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.**
- **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΝΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΟΥΝ ΠΟΛΥΠΛΟΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ, ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ.**
- **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΡΑΣΗ.**

Παρά το τεχνικό τους υπόβαθρο, οι Σύμβουλοι ConsumeLess επικεντρώνονται σε πρακτικές, εύκολα εφαρμόσιμες στρατηγικές. Συμβουλεύουν για τη διαχείριση των πόρων, τη συμπεριφορά του προσωπικού και των επισκεπτών, τη μείωση και διαχωρισμό των αποβλήτων και την πιο πράσινη λειτουργία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, χωρίς πολύπλοκες τεχνικές λύσεις.

ΜΕ ΟΧΗΜΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΡΑΣΗ, ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ CONSUMELESS ΣΤΟΧΕΥΟΥΝ ΝΑ ΕΦΟΔΙΑΣΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΑΛΛΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ.

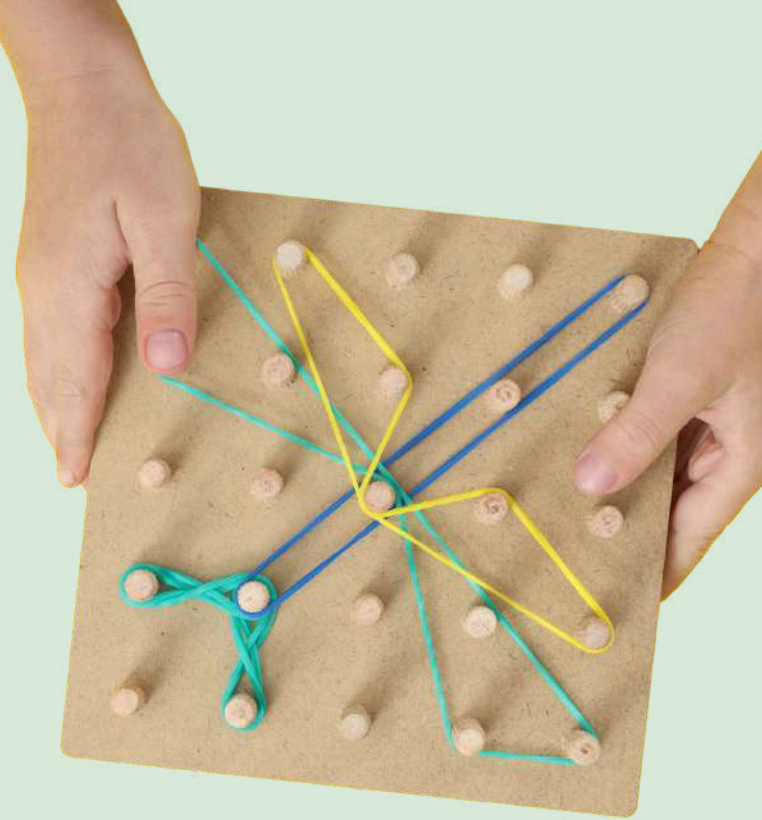
Αυτό περιλαμβάνει επίσης εργαλεία αυτοαξιολόγησης και καθοδήγηση για να βοηθήσουν τους φορείς του τουρισμού στην αναγνώριση περιοχών βελτίωσης και στην εφαρμογή διορθωτικών μέτρων και εύκολα επιτεύξιμων λύσεων.

Στην ουσία οι Σύμβουλοι του Βιώσιμου Τουρισμού ConsumeLess δρουν ως μετασχηματιστές στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ περιβαλλοντικών ιδεών και πρακτικής εφαρμογής, προωθώντας ένα μέλλον που είναι κερδοφόρο και βιώσιμο.

Είναι οι αρχιτέκτονες της θετικής αλλαγής, συμβάλλοντας στη συνολική οικολογική ευθύνη των επιχειρήσεων του τουρισμού και της φιλοξενίας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

"Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το προφίλ του Σύμβουλου του Βιώσιμου Τουρισμού ConsumeLess υπόκειται σε εκπαίδευση και σε ένα σύνολο δραστηριοτήτων ενίσχυσης ικανοτήτων, που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου With4Less."

Ανάλογα με το κίνητρο του εκπαιδευόμενου και την εργασιακή του κατάσταση, είτε εργάζεται ή αναζητά εργασία, είτε είναι επιχειρηματίας στον τομέα του τουρισμού είτε μέλος δημόσιου φορέα/συνλόγου κ.λπ., θα διευρυνθεί μια διαφορετική αξιοποίηση αυτών των νεοαποκτηθέντων γνώσεων και εργαλείων με τους τοπικούς ενδιαφερόμενους, προσφέροντας νέες ευκαιρίες στον εκπαιδευόμενο και στην τοπική κοινότητα.

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι διαθέσιμο σε διάφορες γλώσσες (ελληνικά, ιταλικά, τουρκικά, βουλγαρικά).

Ωστόσο, η γνώση της αγγλικής παρότι μη αναγκαία κατά τη διαδικασία της διαικτυακής εκπαίδευσης (MOOC*), είναι απαραίτητη για τη μέγιστη αξιοποίηση της εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των διεθνών συναντήσεων και τη συμμετοχή στη διεθνή κοινότητα.

Η εκπαίδευση και τα εργαλεία ενίσχυσης ικανοτήτων που παρέχει το έργο δεν θα αξιοποιήσουν τα περιεχόμενα και τα εργαλεία που ενδέχεται να εξεταστούν αργότερα από τον εκπαιδευόμενο κατά την άσκηση του νέου του ρόλου – αυτού του συμβούλου.

Πρόσθετες πληροφορίες, όπως περιφερειακά/τοπικά χρηματοοικονομικά μέσα και πλαίσια, οικονομικά οφέλη και "προηγμένες λύσεις" μπορούν να βρεθούν στα παραρτήματα του εκπαιδευτικού υλικού ή να συζητηθούν περαιτέρω με τον Σύμβουλο του Βιώσιμου Τουρισμού ConsumeLess.

Τέλος, αν πληρείτε να ηλικιακά κριτήρια, δεν υπάρχουν επιπλέον περιορισμοί φύλου ή θρησκείας για να γίνει κάποιος Σύμβουλος ConsumeLess. Η πολυμορφία θα ενισχύσει την κοινότητα.

* MOOC, ακρώνυμο αναφορικής στο «Μαζικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα», είναι ένα διαδικτυακό μάθημα που στοχεύει σε ελεύθερη συμμετοχή και ανοιχτή πρόσβαση μέσω του Διαδικτύου.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ;

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στην προσπάθεια για βιώσιμες πρακτικές, προωθούνται ειδικά προσαρμοσμένες πρωτοβουλίες για διαφορετικές κατηγορίες τουριστικών εγκαταστάσεων.

Οι συστάσεις διαφέρουν για κάθε κατηγορία, προσφέροντας ελαφρώς διαφοροποιημένες στρατηγικές που μπορεί να μεταφερθεί από τον Σύμβουλο του βιώσιμου τουρισμού ConsumeLess και να υιοθετηθεί από κάθε στοχευμένη κατηγορία.

Οι επιχειρηματίες στον τομέα του τουρισμού ενθαρρύνονται να αποδεχθούν αυτά τα μέτρα λόγω της ουσιαστικής τους σημασίας για την προώθηση όχι μόνο της περιβαλλοντικής ευθύνης, αλλά και μιας σειράς ωφελειών για τις επιχειρήσεις τους.

Είτε λειτουργούν καταλύματα, κατασκηνωτικοί χώροι, καφετέριες και εστιατόρια, καταστήματα τροφίμων και χειροτεχνημάτων, είτε παραθαλάσσια θέρετρα, η κυρίαρχη δέσμευση στη βιωσιμότητα παραμένει.

Ο στόχος είναι η προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών πρακτικών που είναι κατάλληλες για κάθε κλάδο, επιφέροντας θετικές επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ίδια την επιχείρηση.

Αυτές οι συνοπτικές οδηγίες όχι μόνο ακολουθούν τις αρχές της βιωσιμότητας, αλλά προσφέρουν επίσης συγκεκριμένα οφέλη για τους επιχειρηματίες στον τουριστικό τομέα.

Για μια λεπτομερή κατανόηση των ειδικά προσαρμοσμένων συστάσεων και των συγκεκριμένων ωφελειών που προσφέρουν για το είδος του τουριστικού προϊόντος σας, παρακαλούμε ανατρέξτε στο παράρτημα που αφιερώνεται στον συγκεκριμένο τομέα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΤΟΧΕΥΟΝΤΑΙ

ΧΩΡΟΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ <

ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ & ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ <

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΩΝ <

ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ <

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΘΕΡΕΤΡΑ <

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ <

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η εγκατάσταση LED φωτισμού, ανιχνευτών κίνησης και ο στρατηγικός έλεγχος των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού συμβάλλουν όχι μόνο στη διατήρηση του περιβάλλοντος, αλλά και στην εξοικονόμηση κόστους για τα καταλύματα. Οι περιβαλλοντικά φιλικές πρακτικές σε κατασκηνωτικούς χώρους, οι μέθοδοι ενεργειακής απόδοσης σε καφετέριες, εστιατόρια, καταστήματα τροφίμων και χειροτεχνημάτων, καθώς και οι βιώσιμες πρακτικές διαχείρισης των ακτογραμμών στα παραθαλάσσια θέρετρα, βελτιώνουν τη λειτουργική αποτελεσματικότητα και μειώνουν τα μακροπρόθεσμα έξοδα.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Οι τακτικοί έλεγχοι για διαρροές, η εγκατάσταση συσκευών εξοικονόμησης νερού και οι βιώσιμες πρακτικές χρήσης νερού συμβάλλουν όχι μόνο στη διατήρηση του νερού, αλλά και σε χαμηλότερους λογαριασμούς υδροδότησης για τα καταλύματα. Οι συσκευές εξοικονόμησης νερού και οι πρακτικές διατήρησης σε καφετέριες, εστιατόρια, καταστήματα τροφίμων και χειροτεχνημάτων, καθώς και οι πρακτικές διατήρησης του νερού σε θέρετρα στην παραλία, επιφέρουν σημαντικά οικονομικά οφέλη και συνάδουν με την υπεύθυνη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Δίνοντας προτεραιότητα στον διαχωρισμό και τη διαχείριση των αποβλήτων, βελτιώνουμε όχι μόνο το περιβάλλον αλλά και την αποδοτικότητα της απόρριψης των αποβλήτων για τα καταλύματα. Μειώνοντας τα προϊόντα μιας χρήσεως και προωθώντας τη χρήση συμπυκνωμένων και επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων σε κατασκηνωτικούς χώρους, καφετέριες, εστιατόρια και καταστήματα τροφίμων και χειροτεχνημάτων, μειώνουμε τα λειτουργικά κόστη και βελτιώνουμε την περιβαλλοντική μας συμπεριφορά. Συγκεκριμένες πολιτικές μείωσης αποβλήτων σε παραθαλάσσια θέρετρα συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων και ενδυναμώνουν τη δέσμευσή μας στη βιωσιμότητα.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Με την προτίμηση της αγοράς τοπικών προϊόντων, κατά προτίμηση βιολογικών, όχι μόνο υποστηρίζουμε τις τοπικές οικονομίες και μειώνουμε το οικολογικό αποτύπωμα, αλλά επίσης προσελκύουμε πελάτες με περιβαλλοντική συνείδηση. Η έμφαση στην οικολογική προέλευση στους τιμοκατάλογους των καφετεριών και των εστιατορίων μας βοηθά στο να προσελκύσουμε ένα αυξανόμενο κοινό πελατών που είναι ευαίσθητο στο περιβάλλον. Η έμφαση στη βιώσιμη διαχείριση των ακτών στα παραθαλάσσια θέρετρα συμβαδίζει με τις τάσεις του οικοτουρισμού και μας βοηθά να προσελκύσουμε ένα κοινό που εστιάζει όλο και περισσότερο στις επιλογές του υπεύθυνου τουρισμού.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ Ο ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ;

Το νερό είναι ζωή! Αν δεν εξοικονομήσουμε νερό, το οικοσύστημά μας θα εξαντληθεί πλήρως. Όταν ταξιδεύετε, να το χρησιμοποιείτε πάντα με φειδώ και υπευθυνότητα. Μερικές φορές ένα απλό ντους είναι αρκετό: μια γεμάτη μπανιέρα καταναλώνει έως και 80 λίτρα, ενώ ένα ντους διάρκειας 5 λεπτών καταναλώνει μόνο περίπου 35 λίτρα.

Κλείστε τη βρύση ενώ βουρτσίζετε τα δόντια σας ή ξυρίζεστε. Μην αφήνετε το νερό να τρέχει άσκοπα, εκτός αν το χρησιμοποιείτε.

Εκμεταλλευτείτε όσο το δυνατόν περισσότερο το φυσικό φως. Ανοίξτε τις κουρτίνες, σηκώστε τις περσίδες και σβήνετε πάντα τα φώτα όταν φεύγετε από ένα δωμάτιο ή όταν δεν τα χρειάζεστε.

Παρακολουθήστε τον κλιματισμό του δωματίου ρυθμίζοντας τον θερμοστάτη. Οι θερμοκρασίες θα πρέπει να κυμαίνονται μεταξύ 24°C και 26°C το καλοκαίρι και 21°C το χειμώνα.

Ζητήστε από τον οικοδεσπότη σας να μην αλλάζει καθημερινά τις πετσέτες και τα σεντόνια- θα χαρεί να σας εξυπηρετήσει.

Μειώστε τα απορρίμματα περιορίζοντας την αγορά και τη χρήση πλαστικών μπουκαλιών και συσκευασιών. Διαχωρίζετε πάντα τα απορρίμματα που παράγετε (γυαλί, χαρτί κ.λπ.) και μάθετε πώς λειτουργεί το τοπικό σύστημα συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών.

Αρνηθείτε ευγενικά τις πλαστικές σακούλες που σας προσφέρονται για κάθε μικρή αγορά που κάνετε. Να έχετε πάντα μαζί σας μια επαναχρησιμοποιούμενη τσάντα όταν πηγαίνετε για ψώνια και να παίρνετε μαζί σας ένα επαναχρησιμοποιούμενο μπουκάλι νερό για να το γεμίζετε από ψύκτες με πόσιμο νερό ή άλλες πηγές. Μειώνει σημαντικά τα πλαστικά απορρίμματα στο περιβάλλον.

Επιλέξτε να αγοράζετε και να τρώτε τοπικά και βιολογικά προϊόντα. Αγοράζοντας τα εποχιακά φρούτα και λαχανικά που είναι διαθέσιμα στην περιοχή, μειώνεται ο αντίκτυπος στο περιβάλλον, ενώ παράλληλα τονώνεται η τοπική οικονομία.

Επιλέξτε καταλύματα, εστιατόρια και επιχειρήσεις που διαθέτουν περιβαλλοντική πιστοποίηση. Όχι μόνο θα εξοικονομήσετε νερό και ενέργεια και θα παράγετε λιγότερα απόβλητα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού σας, αλλά θα βοηθήσετε και στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς και του τοπικού οικοσυστήματος.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΙΣε μια γενικότερη θεώρηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης μιας περιοχής, η συνεργασία μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων δεν είναι απλά ιδανική, είναι θεμελιώδης!

Προκειμένου να αξιοποιηθούν οι προσπάθειες των ιδιωτικών φορέων σύμφωνα με τα προτεινόμενα κριτήρια του μοντέλου ConsumeLess, οι δημόσιες αρχές θα μπορούσαν να εφαρμόσουν το μοντέλο, όπως συνοψίζεται εδώ στα κύρια βήματα.

1 > ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ CONSUMELESS

Η προσέγγιση του μοντέλου ConsumeLess, η οποία στοχεύει στη βελτίωση του βιώσιμου τουρισμού σε μια περιοχή, απαιτεί μια σαφή δέσμευση για την υλοποίηση ενός κοινού σχεδίου, στο οποίο μπορούν να συμμετέχουν τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας.

2 > ΕΠΙΤΡΟΠΗ CONSUMELESS

Η Επιτροπή ConsumeLess, το επιχειρησιακό όργανο, είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση αυτού του κοινού έργου. Αποτελείται από μέλη της δημόσιας διοίκησης και τοπικούς βασικούς φορείς που εκπροσωπούν τους τουριστικούς και περιβαλλοντικούς τομείς, με δέσμευση συνεργασίας.

3 > ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ CONSUMELESS

Το λογότυπο ConsumelessMed δημιουργήθηκε για να αναγνωρίζει τις τοπικές τουριστικές εγκαταστάσεις που δεσμεύονται να αυξήσουν την βιωσιμότητά τους και να ευαισθητοποιήσουν τους πελάτες τους: ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΕ ΝΕΡΟ, ΜΕΙΩΣΕ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ, ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΔΕΙΞΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΗΣ ΦΥΣΗΣ.

4 > CONSUMELESS ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

Όλες αυτές οι δράσεις καθορίζουν έναν ConsumeLess τουριστικό προορισμό, ο οποίος πρέπει να προωθηθεί μέσω μιας τοπικής διαφημιστικής εκστρατείας που θα δείχνει στους τουρίστες πώς να απολαμβάνουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά και τα τοπικά προϊόντα με βιώσιμο τρόπο.

5 > ΕΠΙΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Επιπλέον, θα πρέπει να αναπτυχθούν επιδεικτικά μέτρα με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας ή της παραγωγής αποβλήτων, τα οποία θα προβάλλονται ιδιαίτερα στους τουρίστες.

6 > ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Η εκστρατεία επικοινωνίας υλοποιείται μέσω:

- εργαλείων που σχεδιάστηκαν από το πρόγραμμα ConsumeLess για την υποστήριξη της παραγωγής gadgets, αφισών και φυλλαδίων.
- της δημιουργίας σύντομων βίντεο και συνεντεύξεων για τοπικές μαρτυρίες
- της διοργάνωσης άτυπων εκδηλώσεων που αφορούν και αυξάνουν την ευαισθητοποίηση των τουριστών.

7 > CONSUMELESS ΔΙΚΤΥΟ

Η περιοχή αυξάνει τις δυνατότητές της να προβάλλεται ως βιώσιμος τουριστικός προορισμός, όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά και σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Περισσότερες πληροφορίες για το μοντέλο ConsumeLess είναι διαθέσιμες στο www.consumelessmed.org.

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Μια ετικέτα περιβαλλοντική πιστοποίησης, γνωστή επίσης ως οικολογική ετικέτα, είναι ένα σύμβολο ή πιστοποίηση που απονέμεται σε προϊόντα, επιχειρήσεις, δραστηριότητες ή προορισμούς που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια ή πρότυπα βιωσιμότητας

Αυτές οι ετικέτες λειτουργούν ως πολύτιμα εργαλεία τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους καταναλωτές, προωθώντας περιβαλλοντικά υπεύθυνες πρακτικές και ενθαρρύνοντας τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση.

Η ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ:

- **ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ**
- **ΕΝΑ ΙΣΧΥΡΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΜΙΑΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**
- **ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΣΟΥΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ**
- **ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Από την άλλη πλευρά, οι οικολογικές ετικέτες προσφέρουν επίσης ξεκάθαρα οφέλη για τους ταξιδιώτες και τους καταναλωτές.

THE IMPORTANCE OF ECO-LABELS FOR TRAVELLERS AND CONSUMERS?

- **ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΦΙΛΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΜΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ**
- **ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ**
- **ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΝ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ή ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ**
- **ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΦΙΛΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ, ΠΡΩΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ**

Ένα σύνολο κριτηρίων που προτείνονται από περιβαλλοντικά ή σχέδια βιωσιμότητας επιτρέπουν στις επιχειρήσεις ή τους προορισμούς να έχουν καθοδήγηση, διαδικασίες αξιολόγησης και παρακολούθησης και παρέχουν εξωτερική αξιολόγηση για τις δράσεις βιωσιμότητας.

Το εύρος των ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης για τη βιομηχανία τουρισμού και φιλοξενίας είναι ευρύ και ποικιλόμορφο, επιφυλάσσοντας προσδοκίες αλλά και σύγχυση τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στους καταναλωτές.

Προς το παρόν, ο τουρισμός διαθέτει περισσότερες από 203 ετικέτες περιβαλλοντικής πιστοποίησης (ετικέτες βιωσιμότητας) παγκοσμίως που αφορούν καταλύματα, μεταφορές, ταξιδιωτικά πρακτορεία και τουριστικά πρακτορεία, παραλίες, καταφύγια άγριας ζωής, αξιοθέατα, δραστηριότητες, προορισμούς και συνέδρια

ΟΙ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Ένα ευρύ φάσμα τουριστικών παροχών ευεργετείται υπό την ταμπέλα της βιωσιμότητας ή των ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης για μια πληθώρα διαφορετικών λόγων. Ο Πίνακας 1 δείχνει την ποικιλία των παροχών που τους απονέμονται ετικέτες περιβαλλοντικής πιστοποίησης εθνικώς ή διεθνώς στη βιομηχανία του τουρισμού.

Από το σύνολο των 203, οι διεθνείς οικολογικές ετικέτες κυριαρχούν στον τομέα του τουρισμού, με 106 ή 52% των 203 οικολογικών ετικετών. Υπάρχουν 97 εθνικές οικολογικές ετικέτες σε χρήση, που αποτελούν το 48% του συνολικού αριθμού οικολογικών ετικετών στην παγκόσμια τουριστική αγορά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΕΘΝΙΚΕΣ (%)	ΔΙΕΘΝΕΙΣ (%)	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ (%)
Καταλύματα (ξενοδοχεία, κάμπινγκ κλπ.)	43.3	31.1	36.9
Ταξιδιωτικά Γραφεία/Πρακτορεία	15.5	14.2	14.8
Εστιατόρια	13.4	14.2	13.9
Τύπος Προορισμού (αγροτουριστικός, οικολογικός, παραθαλάσσιος κλπ.)	10.3	13.2	11.8
Αξιοθέατα	4.1	9.4	6.9
Δραστηριότητες	7.2	3.8	5.4
Προστατευμένες Περιοχές/Προστασία του Περιβάλλοντος/ Διαφύλαξη Περιοχών	3.1	4.7	3.9
Μεταφορές	0	4.7	2.5
Παραλίες και Μαρίνες/Θάλασσα	0	1.9	1
Οικοτουρισμός /Βιώσιμος Τουρισμός/Ανάπτυξη Βιώσιμου Τουρισμού	1	0.9	1
Συνέδρια	0	0.9	0.5
Άλλες (τουριστική ενημέρωση, τουριστικές υπηρεσίες, κρουαζιέρες κλπ.)	2.1	0.9	1.5

Πηγή: Bučar, Van Rheenen and Hendija (2019)

ΟΙ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Τα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας και νερού, η αποφυγή αποβλήτων, η αποδοτικότητα στη χρήση πόρων και η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος είναι κοινά κριτήρια για περιβαλλοντικές ή ολοκληρωμένες πιστοποιήσεις βιωσιμότητας.

Πραγματοποιήθηκε μια προκαταρκτική συγκριτική ανασκόπηση των πιο κοινών ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης, εστιάζοντας στα περιβαλλοντικά κριτήρια, σύμφωνα με τα ακόλουθα θέματα:

- **MANAGEMENT**
- **ΓEOΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ**
- **ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**
- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**
- **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ**
- **ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (Π.Χ. ΒΑΣΙΚΗ, ΧΡΥΣΗ, ΠΛΑΤΙΝΕΝΙΑ)**
- **ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ (ΝΕΡΟ, ΑΠΟΒΛΗΤΑ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ...)**
- **ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ.**

Σε διεθνές επίπεδο, οι πιο ενδιαφέρουσες και διαδεδομένες ετικέτες που παρέχουν καλά αναπτυγμένα περιβαλλοντικά πρότυπα είναι: EU Ecolabel, Green Key (εστιάζει κυρίως σε περιβαλλοντικά θέματα), Green Globe και Earth Check.

EU ECOLABEL

EU Ecolabel: Η επίσημη ετικέτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης απονέμεται σε καταλύματα και κατασκηνωτικούς χώρους και η διαδικασία επικύρωσης και απονομής του πιστοποιητικού πραγματοποιείται από τους εθνικούς συμβεβλημένους φορείς, π.χ. τα υπουργεία περιβάλλοντος. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2023, είχαν πιστοποιηθεί 2.584 άδειες για 88.921 αγαθά και υπηρεσίες στην αγορά της ΕΕ.

GREEN KEY

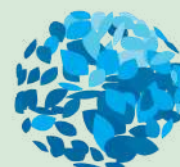
Green Key: διαθέσιμη παγκοσμίως ετικέτα περιβαλλοντικής πιστοποίησης, που απονέμεται σε υποδομές αναψυχής, όπως ξενοδοχεία, ξενώνες, κάμπινγκ, πάρκα διακοπών, μικρά καταλύματα, κέντρα συνεδρίων, εστιατόρια και αξιοθέατα. επικεντρώνεται κυρίως σε περιβαλλοντικά θέματα (πάνω από 5000 πιστοποιημένες εγκαταστάσεις σε 60+ χώρες).

GREEN GLOBE

Green Globe: Πιστοποιεί επιχειρήσεις, κέντρα συνεδριάσεων, ξενοδοχεία, θέρετρα και αξιοθέατα, και περιλαμβάνει οικονομικά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά και κοινωνικά θέματα (περίπου 600 πιστοποιήσεις σε περισσότερες από 80 χώρες).

EARTHCHECK

EARTHCHECK

EarthCheck: Διαθέτει πιστοποίηση βιωσιμότητας και προγράμματα για ξενοδοχεία, δραστηριότητες, αξιοθέατα, εστιατόρια, μεταφορικές υπηρεσίες και προορισμούς. Τα πιστοποιημένα πρότυπα της EarthCheck παρέχουν μια ολιστική προσέγγιση της βιωσιμότητας, περιλαμβάνοντας περιβαλλοντικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά θέματα. (839 μέλη σε 70 χώρες και 32 πρότυπα σε διάφορους τομείς).

ΟΙ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Η ύπαρξη πολλών υπαρχόντων ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης αποτελεί ταυτόχρονα πλεονέκτημα και πρόκληση.

- **ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΑ ΠΛΕΥΡΑ, ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΜΙΑ ΜΕΤΡΗΣΙΜΗ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΓΚΥΡΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**
- **ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ, Η ΠΛΗΘΥΡΑ ΤΩΝ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΣΥΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΝΑ ΑΠΟΔΥΝΑΜΩΣΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΜΟΝΟΜΕΝΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.**

Ο εναρμονισμός και ο συντονισμός αυτών των προτύπων θα μπορούσε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά τους. Επιπρόσθετα, η περιοδική αξιολόγηση και ενημέρωση των κριτηρίων των ετικετών είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η συνέπειά τους στην αντιμετώπιση των εξελισσόμενων περιβαλλοντικών ανησυχιών.

Η συνεχής εξέλιξη των ετικετών περιβαλλοντικής πιστοποίησης σηματοδοτεί μια θετική μετατόπιση προς την βιώσιμη ανάπτυξη στη βιομηχανία του τουρισμού, αλλά μια συντονισμένη προσπάθεια για την τέλεια επεξεργασία και σταθεροποίηση αυτών των πιστοποιήσεων θα ενισχύσει περαιτέρω την επίδρασή τους στην προώθηση του βιώσιμου τουρισμού.

Οι ετικέτες που υποστηρίζονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές, όπως το Global Sustainable Tourism Council (GSTC), διασφαλίζουν την αυστηρότητα των προτύπων. Ωστόσο, το υψηλό κόστος του ελέγχου μπορεί να περιορίσει τη συμμετοχή των μικρότερων επιχειρήσεων.

Βασιζόμενοι σε μια αρχική Μελέτη Σκοπιμότητας, το γενικό πλαίσιο παραμετροποίησης του ConsumeLess αναπτύσσεται κυρίως μέσω της σύγκρισης και της εφαρμογής τριών επιλεγμένων ετικετών (EU Ecolabel, Green Key και Eco Certification).

Παρόλα αυτά, ο Σύμβουλος του βιώσιμου τουρισμού ConsumeLess και ιδιαίτερα οι τουριστικές επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνεται, είναι απολύτως ελεύθεροι να επιλέξουν οποιοδήποτε από τα υπάρχοντα συστήματα πιστοποίησης, σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο

Ανεξάρτητα από την επιλογή, παρακαλώ να έχετε πάντα υπόψη τα χαρακτηριστικά του προορισμού, των κοινοτήτων που φιλοξενεί, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιά, των πολιτιστικών πόρων, των ταξιδιωτών και των επιχειρήσεων στις οποίες απευθύνεστε. Θυμηθείτε, η Βιωσιμότητα πρέπει πάντα να βασίζεται σε στρατηγικές και δράσεις όπου όλοι κερδίζουν.

Το πιο σημαντικό είναι πραγματικά να αρχίσετε να αναλαμβάνετε δράση, γιατί δεν υπάρχει Planet B!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

- **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**

With4Less συμβουλές & προτάσεις ανά επιχειρηματικό Τομέα

- **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**

Έντυπο Επιτόπιας Αξιολόγησης

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ
ΒΙΩΣΙΜΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

CONSUMELESS

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Co-funded by
the European Union

with4less.eu

